

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

KROMĚŘÍŽSKÝ ZPRAVODAJ

5/2011
květen

5 Kč

Krizový štáb prodělal křest ohněm

Revitalizace sídliště Oskol startuje

V Kroměříži přibude jarmarků

Na titulní straně: Byla zima mezi náma, ale už je za horama – 7. dubna vynesly děti Moranu k řece Moravě.

Ohnivě peklo ve firmě Remiva 8. dubna v 5.30 hodin. Neproniknutelný hustý dým zaplavil nejbližší okolí a směřoval ke Skačticím a Hulínu.

Foto: M. Karásek

Požár v Chropyni prověřil akceschopnost krizového štábu ORP Kroměříž

V pátek 8. dubna v jednu hodinu v noci vypukl ve firmě Remiva se sídlem v areálu továrny na zpracování plastů FATRA v Chropyni rozsáhlý požár plastového odpadu v množství cca 1500 tun. Na jeho likvidaci okamžitě přijíždějí jednotky HZS ze tří krajů. Zanedlouho na místě zasahuje 34 jednotek s přibližně stovkou hasičů. Rychle se šířící oheň vyvíjí obrovský žár s hustým dusivým kouřem, který je větrem hnán ve směru na Skaštice a Hulín. Kroměříž je zatím mimo postiženou zónu, dým se rozptýluje nad místní částí Bilany. V dýchací zóně nebyly naměřeny nebezpečné koncentrace škodlivých látek.

Na kroměřížské radnici se schází krizový štáb, jemuž předsedá starostka města Daniela Hebnarová. „Oheň zachvátil výrobní prostory v 1 hodinu po půlnoci, krizový štáb Zlínského kraje nás jako obec s rozšířenou působností uvědomil po druhé hodině. Bezprostředně jsem svolávala jednotlivé členy krizového štábu města. S tím mi vydatně pomohly hlídky městské policie a některé členy přivezly. Během 15 minut jsme zasedli na radnici a už přicházely informace a pokyny z krajského krizového štábu. Požár enormně rychle nabýval na síle. Byli jsme ve spojení se starostou města Chropyně Jaroslavem Hlouškem i velitelem zásahu. Pro nás vyplynula nutnost zabezpečit ubytování evakuovaných obyvatel Chropyně v Domově mládeže Střední školy hotelové a služeb v Pavlákově ulici, zajistit pro ně stravování a dopravu autobusem MHD. Ředitel SŠHS Petr Hajný měl zanedlouho k dispozici stovku lůžek a provoz

kuchyně, rovněž Technické služby připravily jeden autobus.“

Starostka Daniela Hebnarová se v časných ranních hodinách zúčastnila jednání krizového štábu v areálu FATRA v Chropyni. „Přicházely stále nové povinnosti, zejména pro vodní hospodářství. Bylo nutné vydat pokyny pro navýšení tlaku vody v rozvodech, neboť hasiči jí potřebovali obrovské množství. Také se řešila činnost čistírny odpadních vod, aby nedošlo k ekologické havárii. Použitá znečištěná voda se shromažďovala v jímkách, odkud se znovu čerpala k hašení.“

Obyvatelé Kroměříže a místních částí byli prostřednictvím městské policie v pátek ráno uvědoměni o závažnosti nastalé situace a varováni, aby uzavřeli okna, nevětrali a zbytečně nevycházeli ven. Odborná firma pravidelně měřila na určených místech přítomnost nebezpečných toxických látek v ovzduší. Z výsledků monitorování vyplynulo, že v zasažených lokalitách se nevyskytovaly nebezpečné koncentrace škodlivin.

Krizový štáb v Kroměříži zasedal od pátku 8. dubna od 2. hodiny do sobotní půlnoci. Poté byl v pohotovosti mimo radnici. Činnost ukončil v pondělí 11. dubna ráno. „V současné době řešíme způsob náhrady finančních nákladů VAK Kroměříž a dalších zúčastněných subjektů,“ dodala starostka Daniela Hebnarová.

Dá se říct, že pro nové představitele radnice nejen v Kroměříži byl požár areálu FATRA doslova křest ohněm. Občané si uvědomili, že je užitečné být stále částečně připraveni na různé situace, které je mohou ohrozit.

Informace k následkům požáru v Chropyni byly aktualizovány na stránkách města Kroměříže www.mesto-kromeriz.cz

M. Karásek

Kroměříž opraví domy v městské památkové rezervaci

V Kroměříži budou i letos pokračovat opravy vybraných památkových objektů v historickém centru. Zastupitelé schválili konečný návrh Programu regenerace městské památkové rezervace (MPR), který pro rok 2011 počítá s opravami tří domů v městském centru a chrámu sv. Mořice. Celkem investice do památek přesáhne dva a půl milionu korun.

Na opravu v letošním roce se mohou konkrétně těšit měšťanské domy č. p. 47 a 108 na Velkém náměstí, dům č. p. 199 v Jánské ulici a zmíněný chrám sv. Mořice, kde již opravy pokračují několik let. Do Programu regenerace MPR bývají zařazeny památkové objekty, které by si zasloužily opravu. Jedná se o zapsané památky, jejichž majitelé mají zájem neutěšený stav změnit. Naopak do seznamu nemohou být z pochopitelných důvodů zařazeny objekty, jejichž majitel opravy v dohledné době nechystá. Seznam objektů bývá každoročně aktualizován a upravován tak, aby finančně odpovídal částce, kterou městu přizná ministerstvo kultury. Pro rok 2011 tato dotace činí 1 520 tisíc korun, zbývající finance poskytnou jednotliví vlastníci a město. „Jsme samozřejmě rádi za každou korunu, ale pokud bychom chtěli zdejší památky uvést do takového ideálního stavu, jaký by si jistě zasloužily, potřebovali bychom peněz mnohem více,“ poznamenala starostka Daniela Hebnarová.

O výběru jednotlivých objektů rozhoduje zastupitelstvo, které také musí významnou částkou přispět z rozpočtu města. Poměr investic je přitom v rámci programu jasně stanoven podle toho, kdo je vlastníkem památkového objektu. „Je-li jím radnice, musí

se na financování oprav podílet nejméně padesáti procenty. Stát může poskytnout maximálně padesát procent, většinou však jeho příspěvek bývá nižší,“ vysvětlila Blanka Šimůnková, předsedkyně komise pro regeneraci MPR a rozvoj města. Pokud je majitelem opravované památky soukromá osoba, její minimální podíl činí čtyřicet procent. Stát pak přispívá maximálně padesáti procenty a radnice do oprav musí vložit nejméně deset procent nákladů. „V případě, že je opravovaný objekt v majetku církve, stát může formou dotace poskytnout až 70 procent. Město ze svého rozpočtu dává minimálně 20 procent a alespoň deseti procenty se musí na opravách podílet vlastníci,“ dodala Blanka Šimůnková. Podle těchto pravidel letos radnice na opravu památek ze svého rozpočtu poskytne 377 tisíc korun.

Pozvánka k oslavám 66. výročí ukončení 2. světové války

Položení věnců k 66. výročí ukončení 2. světové války v Kroměříži se koná ve čtvrtek dne 5. května v 11 hodin u památníku rumunské královské armády na náměstí Míru za účasti zástupců velvyslanectví Rumunska.

Pietní akt u příležitosti 66. výročí ukončení 2. světové války se uskuteční v pátek dne 6. května ve 13 hodin u hrobu armádního generála Ludvíka Svobody na hřbitově v Kroměříži. Položení věnců bude zároveň uctěním památky padlých hrdinů, kteří se podíleli v květnu roku 1945 na osvobození města Kroměříže.

Foto: -kam-

Revitalizace sídliště Oskol startuje

Město v rámci projektu Integrovaný plán rozvoje města Kroměříže pokračuje v úpravách veřejných prostranství. V současné době zahajuje revitalizaci panelového sídliště Oskol. Rozsáhlá akce je částečně financována z Evropských fondů, z tzv. programu IOP (Integrovaného operačního programu).

„Stavba řeší rekonstrukci chodníků a ploch pro kontejnery. Povrch chodníků se změní na celkové ploše 7930 m². Opravy se dočkají všechna dětská pískoviště, hřiště a prolézačky, které jsou poškozené. Staré stromy, například jedna strana aleje ve Spáčilově ulici blíže k Tovačovské ulici, kde už padají velké větve a ohrožují chodce i provoz na komunikaci, budou vykáceny. Na jejich místo se vysadí větší množství nové zeleně. Současné asfaltové chodníky dostanou nový povrch z dlažby,“ upřesnila rozsah prací Iveta Staňková z oddělení rozvojových projektů Odboru rozvoje města. Sídlíště Oskol je vymezené ulicemi Oskol, Spáčilova, Obvodová, U Rejdiště a Kostnická.

V těchto dnech probíhá výběrové řízení na dodavatele stavby. Město se na celko-

vých nákladech podílí 15 procenty. Termín dokončení je domluven na konec září pro chodníky a dětská hřiště a koncem října se dokončí sadbové úpravy.

-kam-

Den dětí města Kroměříže a 100 let létání v Kroměříži

Město Kroměříž a Dům kultury v Kroměříži pořádají v sobotu 28. května Den dětí a oslavy 100. výročí letu ing. Jana Kašpara v Kroměříži 2. července 1911. Oslavy jako vždy proběhnou od 10 do 18 hodin na kroměřížském letišti a v okolí vodní plochy Bagrák. Pro účastníky je připraven den plný zábavy, her a soutěží.

Od 13 hodin vyvrcholí program připomínkou 100 let létání v Kroměříži. Z plochy letiště odstartuje letoun Bleriot XI a představí se historický automobil. Následovat budou další starty historických letounů dvouplošníků i jednoplošníků, kluzáků a dalších speciálních strojů, nad hlavami diváků provedou piloti ukázky letecké akrobacie.

Důlní prostor musí čerpat majitel, radnice to ale zaplatí

Obvodní báňský úřad v Ostravě již dal k dispozici výsledný protokol o kontrole těžební jámy v bývalé cihelně ve Vážanech, kterou si letos v únoru vyžádala kroměřížská radnice kvůli zaplavování lokality povrchovými vodami. V něm sděluje, že odčerpávání je povinen zajistit majitel areálu, ovšem za podmínky, že čerpání bude financovat město Kroměříž.

Problém spočívá v tom, že dno vážanského hliniště zaplavuje povrchová voda, která se dostala až k patě bývalé městské skládky komunálního odpadu. Na základě rozhodnutí Obvodního báňského úřadu z roku 2001 je povinna v rámci rektivace těžebního prostoru Vážany povrchové vody ze spodního rybníčku odčerpávat společnost Ecodump. Město Kroměříž tehdy souhlasilo s tím, že čerpání bude financovat.

Závěr báňských inspektorů říká, že obě strany musejí spolupracovat a jednat dle původní dokumentace. „K zajištění čerpání důlních vod z bezodtokového prostoru DP Vážany je nutné, aby došlo jak ze strany organizace, tak ze strany Městského úřadu Kroměříž k vyřešení střetů zájmů jednáním, které povede k dodržení závazku k financování čerpání důlních vod MÚ Kroměříž, se kterým při projednávání projektu vypracovaném k povolení hornické činnosti souhlasil. Tím současně MÚ Kroměříž umožní plnění podmínky uložené organizaci v rozhodnutí o povolení hornické činnosti, že čerpání vody bude provádět majitel těžebního prostoru, tj. organizace, na kterou je důlní prostor Vážany evidován,“ uvádí v oficiálním sdělení vedoucí báňský inspektor Ivo Teichmann.

Radnice hodlá toto sdělení respektovat. „Nyní je třeba domluvit co nejdříve jednání s vlastníkem prostoru a dohodnout se na konkrétním postupu,“ uvedla starostka Daniela Hebnarová.

-pz-

Zlínský kraj ocenil pedagogy za jejich práci

Ve sloupovém sále Muzea Jana Amose Komenského v Uherském Brodě převzalo 31. března ocenění za dlouholetou pedagogickou činnost a významný přínos pro výchovu a vzdělávání mladé generace dvacet pedagogů z celého Zlínského kraje, z toho tři z Kroměříže. Z rukou hejtmana Stanislava Mišáka a členů Rady Zlínského kraje obdrželi sošku sovičky coby symbolu moudrosti, pamětní list s medailí a věcné dary.

„Je více než symbolické, že se dnes scházíme právě zde, v Muzeu Jana Amose Komenského, velkého pedagoga a myslitele evropského významu, abychom ocenili obětavou práci těch, kteří se věnují vzdělávání a výchově mladé generace. Jsem si moc dobře vědom toho, že práce pedagoga je nelehká a zodpovědná. Jeho posláním totiž není mladé lidi pouze vzdělávat a předávat jim informace, ale především připravit je

Foto: -kam-

komplexně do života tak, aby se v něm dobře orientovali a byli úspěšní v tom, čemu se chtějí věnovat. K tomu je samozřejmě potřeba hodně trpělivosti a energie, za což si všichni dnešní ocenění zaslouží náš hluboký obdiv a upřímné poděkování," uvedl v úvodu slavnostního ceremoniálu hejtman Stanislav Mišák.

Zlínský kraj letos pedagogy oceňuje už podesáté. Mezi vyznamenanými stanuli Mgr. Ruth Vašíčková, učitelka Gymnázia Kroměříž, MVDr. Jan Kratochvíl, zástupce ředitelky Tauferovy střední odborné školy veterinární a MgA. Viktor Kozánek, učitel Konzervatoře P. J. Vejvanovského.

„Věřím, že dnešní ocenění přinese všem přítomným radost, neboť je výrazem na-

šeho díky za jejich dlouholetý přínos pro vzdělávání a výchovu mladé generace," řekl v závěru krajský radní pro oblast školství, mládeže a sportu Josef Slovák.

M. Karásek

Zvony připomenou ukončení světových válek

V roce 2001 vznikla tzv. Říčanská výzva, v níž starosta města vyzval všechny starostky a starosty v České republice, aby se připojili a na památku všech válečných veteránů padlých v minulých válkách nechali rozeznít kostelní zvony ve své obci či městě.

Vedení města Kroměříže se po dohodě s farností sv. Mořice – proboštem P. Josefem Říhou a ing. Daliborem Javoříkem, terénním pracovníkem pro péči o válečné veterány KVV Zlín, připojuje k této výzvě a 8. května ve 12 hodin na oslavu ukončení druhé světové války se rozezní zvony v kostele sv. Mořice. Slavnostní zvonění v Kroměříži také připomene 11. 11. v 11 hodin Den válečných veteránů – uzavření příměří a ukončení první světové války v roce 1918.

-kam-

Kroměříž letos poprvé nabídne farmářské trhy

Stále oblíbenější farmářské trhy se od letošního roku budou konat i v Kroměříži. Město chce rozšířit současnou nabídku oblíbených trhů a jarmarků o dva nové farmářské trhy zaměřené výhradně na prodej zemědělských, pěstitelských a chovatelských produktů.

Farmářské trhy v Kroměříži budou rozděleny na jarní a podzimní část. Poprvé je budou moci zájemci navštívit 24. června na Velkém náměstí. „Chceme občanům rozšířit nabídku zajímavých událostí a farmářské trhy jsou tématem, které je v posledních době velmi populární. A zároveň přispívají ke zdravému životnímu stylu, což Kroměříž jako člen sítě Zdravých měst určitě chce podporovat,“ poznamenala starostka Daniela Hebnarová. Jarní část trhů by měla být věnována především sortimentu, který s ročním obdobím souvisí, tedy výsadbám, přísadám, zelenině, biopotravinám, ale například i domácím zvířatům, sýrovým či pekařským výrobkům a vůbec zboží z domácí produkce. Podzimní farmářské trhy, které jsou naplánované na 14. říjen, by měly nabídku obohatit o výpěstky za zahrad a sadů, ovoce, zeleninu, bylinky, medové výrobky apod. „Budeme velmi rádi, když se nám ozvou všichni zájemci o prodej na farmářských trzích z řad domácích pěstitelů, chovatelů, zahradníků, včelařů, pekařů i jiných profesí souvisejících s domácí výrobou potravin,“ uvedla Libuše Rajmišová, která má organizaci trhů na starosti. Právě jí se mohou zájemci o aktivní účast hlásit na uvedených kontaktech: tel. 573 321 203; libuse.rajmiso-va@mesto-kromeriz.cz

Vedení města Kroměříže současně obdrželo nabídku od soukromého subjektu, který projevil zájem pořádat pravidelné farmářské trhy ve Vejvanovského ulici. Pokud se obě strany dohodnou, nabídne pestřej-

ší sortiment od letošního června i stávající městské tržiště.

Přehled všech jarmarků a trhů pořádá ných kroměřížskou radnicí v roce 2011:

- 20. května **Hrnčířské a keramické trhy**
- 10. - 11. června **Dvoudenní jarmark při příležitosti oslav zápisu zahrad a zámku na listinu UNESCO**
- 24. června **Jarní farmářské trhy**
- 22. července **Jarmark slovenských řemeslníků**
- 19. - 20. srpna **Dvoudenní dožínkový jarmark**
- 16. září **Jarmark ručních prací, šperků a bižuterie**
- 14. října **Podzimní farmářské trhy**
- 1. - 2. prosince **Mikulášský jarmark**

Řemeslníci a příznivé počasí přilákali velký počet nakupujících

První letošní jarmark připravilo město Kroměříž – Odbor školství, kultury a státní památkové péče na pátek 15. dubna. Na Velkém náměstí se prezentovalo více než 120 stánkařů, kteří vytvořili velikonoční jarmark lidových řemesel. U několika stánků

Foto: -kam

předvedli řemeslníci pletení tatarů, zdobení kraslic rozmanitými technikami či výrobu šperků. V neustálém obležení byli i prodejci masových pochoutek, bramboráků, cukrovínek, trdelníků nebo medoviny. Odpoledne zpestřili atmosféru na Velkém náměstí žáci Základní umělecké školy Kroměříž hrou na flétny, valašský soubor Malá Rusava z Bystřice pod Hostýnem a bluesová kapela Karburátor Blues Band.

Další jarmark, tentokrát hrnčířský a keramický, se bude konat v pátek 20. května. Sledujte www.mesto-kromeriz.cz

-kam-

Zápis dětí do mateřských škol

Odbor školství, kultury a státní památkové péče MěÚ v Kroměříži po dohodě s ředitelkami mateřských škol oznamuje termín pro podání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2011/2012 v mateřských školách zřizovaných městem Kroměříž, tj. v Mateřské škole, Gorkého 2566; v Mateřské škole, Kollárova 3945; v Mateřské škole, Malý Val 1549; v Mateřské škole, Mánesova 3766; v Mateřské škole, Osvoboditelů 60; v Mateřské škole, Páleníčkova 2851; v Mateřské škole, Postoupyky 78; v Mateřské škole,

Spáčilova 3239; v Mateřské škole, Štítného 3712 a v Mateřské škole, Žižkova 4019 v době od 9. května do 13. května.

O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce, rozhodne ředitelka příslušné mateřské školy s ohledem na kapacitní možnosti školy a podle stanovených kritérií.

Pozvánka na Velké náměstí

Sociální služby města Kroměříže a Uherského Hradiště zvou na přehlídku zájmové činnosti spojenou s jarmarkem. Na Velkém náměstí v Kroměříži bude program zahájen 19. května v 9.30 a 14.30 hodin. Prodej výrobků na příležitostném jarmarku proběhne od 8 hodin po celý den.

Děti oslavily Den Země

Děti z kroměřížských školních družin ve středu 13. dubna odpoledne oslavily Den Země. Na Velkém náměstí pro ně město Kroměříž a SVČ Šipka připravily program zaměřený na environmentální výchovu. Žáci rozlišovali druhy odpadů, poznávali ovoce a zeleninu, byliny, plody či siluety stromů. Za své výkony získali drobnou odměnu.

-kam-

Foto: -kam-

Zásah městské policie

Operátor kamerového systému Městské policie v Kroměříži zaregistroval ve středu 6. dubna odpoledne násilné vniknutí neznámé osoby do soukromého objektu na Hanáckém náměstí. Na místo se okamžitě vydala hlídka doplněná o psovoda se cvičným psem. Po prohledání budovy byl muž nalezen v jedné místnosti, kde se chystal pokračovat v inhalování toluenu a prospat své opojení. Strážníci jej vyvedli a předali k dalšímu vyšetření státní policii. Vzhledem k jeho stavu, kdy nebyl schopen vypovídat, jej nejprve dopravili na detoxikační oddělení PL v Kroměříži. Majitele objektu městská policie o případu uvědomila a doporučila mu zhotovit pevnější zabezpečení vstupních dveří.

-kam-

MUDr. Eva Nováková zahájila setkání občanů nad projektovou dokumentací stavebních úprav Květné zahrady. Odbornou část představili ing. Jan Slezák, ing. Robert Václavík a Mgr. Ondřej Zatloukal.

Foto: -kam-

Foto: -kam-

O stavebních úpravách Květné a Podzámecké zahrady

Předmětem projektu Národního centra zahradní kultury je vytvoření multioborového centra, které se bude orientovat na vytváření speciálních metodik pro obnovu a následnou péči o historické zahrady a parky v České republice. Nejen v rámci České republiky, ale minimálně ve střední Evropě není v současnosti obdobně koncipované centrum, jež v sobě zahrnuje tak širokou nabídku rozmanitých aktivit. Soustředěním do jednoho prostoru dostane návštěvník kompletní a vyčerpávající informace pro vytvoření obrazu o širší tématu zahradní kultury.

NPÚ, územní odborné pracoviště Kroměříž, Klub UNESCO Kroměříž a Národní centrum zahradní kultury připravily na 11. dub-

na v prostorách Arcibiskupského zámku besedu, na níž ing. Robert Václavík, zástupce investora, představil stavební části projektu Květné zahrady. Všechny úpravy přísně vycházejí z archeologických průzkumů, které například prokázaly přesnou lokalizaci Králičího kopečku a jeho konstrukci nebo vybavení Holandské zahrady. Odborníci řeší složitosti spojené s utěsněním dna pstružích rybníků, s přívodem vody i jejím odkanalizováním, s výstavbou produkčních skleníků, v nichž se připravují desítky tisíc okrasných rostlin, nebo revitalizací stromových stěn kolem cest.

Beseda naznačila, že je potřeba s občany stále hovořit o podrobnostech projektu. Není snad obyvatele Kroměříže, který by nevnímal vzácnost historických památek a nechtěl jejich radikální obnovu. Ale chce, aby probíhala citlivě, pod dohledem nejlepších odborníků, s ohledem na zachování jejich mimořádné hodnoty pro budoucnost.

M. Karásek

Benefiční koncert pro Japonsko

„Byli jsme s manželem právě v Yokohamě, když nás 11. března zastihlo velké zemětřesení. Uvědomila jsem si velký vděk za to, že jsem s rodinou přežila. Avšak cítím potřebu pomoci přátelům v postižené oblasti, zejména v prefektuře Fukušima, ohrožené jaderným nebezpečím z elektrárny,“ napsala japonská sopranistka Nao Higano, která žije a pracuje v Kroměříži, v programu koncertu. Benefiční koncert se konal 14. dubna v kostele svatého Mořice. Pořadatelství se ujal Rotary Klub Kroměříž. V programu se představili Irena Chříbková na varhany, Adam

Novák na housle, sopranistka Nao Higano, Jaromír Hnilička na trubku, Smíšený pěvecký sbor Konzervatoře P. J. Vejvanovského Kroměříž se sbormistryní Lenkou Poláškovou a Komorní orchestr Konzervatoře P. J. Vejvanovského Kroměříž s dirigentem Miloslavem Bubeníčkem.

-kam-

Zápis do ZUŠ Kroměříž

Základní umělecká škola, Kroměříž, Jánská ul. vyhlašuje zápis žáků do hudebního, literárně-dramatického, tanečního a výtvarného oboru. Zápis se koná 9. a 10. května v době od 13 do 17 hodin v budově školy.

Vzpomínkové setkání

Švabinského kruh přátel výtvarného umění pořádá v úterý 17. května v 16 hodin na kroměřížském hřbitově vzpomínkové setkání u hrobu pedagoga a literárního vědce, znalce díla Maxe Švabinského, doc. PhDr. Ludvíka Páleníčka (1904 – 1991).

OSMNÁCTÝ ROČNÍK CELOSTÁTNÍHO SEMINÁŘE

**Dámy a pá-
nové,**

osmnáctý ročník celostátního semináře Celoživotní učení Kroměříž 2011 se dostává do stádia dospělosti. A právě učení dospělosti nekončí, ale pokračuje od počátečního k celoživotnímu

až do vysokého věku. Vzdělávání a učení by mělo jít co nejlíže lidem, proto je i jednou z našich komunálních priorit podpora celoživotního učení, infrastruktury pro něj v jeho proměnách a kvalitě i vyhledávání odpovídajících zdrojů financování do budoucnosti. Ve městě máme centra celoživotního učení ve středních školách a Knihovně Kroměřížska. I na nich záleží, jakým způsobem pomohou dospělým stát se aktivními občany a vyrovnat se se změnami, které přináší nejenom digitální technika 21. století, ale i celá šíře lidského života, který se neustále prodlužuje.

Přeji úspěch 18. ročníku celostátního semináře Celoživotní učení Kroměříž 2011, věřím, že se naše město stane ve dnech pořádání semináře „učícím se městem“ a doufám, že jím zůstane co nejdéle.

Mgr. Daniela Hebnarová,
starostka města Kroměříže

Proměny – Kvalita – Budoucnost

Tři slova v podtitulu letošního už 18. ročníku semináře Celoživotní učení – Kroměříž 2011.

Jako osoba podílející se na přípravě semináře mohu posoudit, že se nejedná o prázdňný pojem. Za každým z těchto slov je dlouhá diskuse, náměty a polemiky, jak naplnit obsahový rámec akce, která se stala tradičním ventilem problémů odborného školství, místem pro výměnu zkušeností, místem setkávání těch, kteří se nad svou prací nejenom zamýšlejí, ale i aktivně přistupují k odbourávání bariér a tvorbě nových, smělých či méně smělých vizí.

Kroměřížský seminář je tradicí, která vždy hleděla kupředu. Tradicí, která reaguje na nové podněty a výzvy. A nejenom reaguje. Velmi často je i vytváří, usměrňuje, připravuje do života. Celé toto krásné město s příjemnými lidmi je na dva dny prodchnuto tvořivou atmosférou ve prospěch žáků našich škol. A já jsem rád, že u toho i letos mohu být.

Mgr. Josef Ležal, ředitel SŠ-COPHT

Kroměřížský celostátní seminář o celoživotním učení již po osmnácté

Letos se bude v Kroměříži konat již po osmnácté celostátní seminář Celoživotní učení – Kroměříž 2011, tentokrát s podtitulem Proměny – Kvalita – Budoucnost. Má několik spoluorganizátorů: město Kroměříž, Okresní hospodářskou komoru Kroměříž, Národní vzdělávací fond a Asociaci institucí vzdělávání dospělých. Že jde již o osmnáctý ročník semináře, naznačuje, že téma rozvoje vzdělávání či celoživotního učení je stále aktuální. Je u nás v republice ostatně málo odborných akcí podobného druhu, které se mohou vykázat počtem ročníků symbolizujících dospělost. K jednání o tom, jak zlepšo-

CELOŽIVOTNÍ UČENÍ KROMĚŘIŽ 2011

vat vzdělávání, však existuje několik dalších závažných důvodů.

Obecně se uznává, že vzdělávání je prospěšné jak pro jednotlivce, tak i pro celou společnost. Je přece například prokázáno, že čím je člověk vzdělanější, tím je snadnější a lepší jeho zaměstnatelnost. Ví se také, že vzdělanější lidé žijí kulturněji a je u nich výrazně nižší kriminalita. Země, které mají vzdělanější obyvatele, jsou konkurenceschopnější. Proto stojí za to hledat cesty, jak přístup ke vzdělávání mladým lidem i dospělým usnadňovat nebo jak vzdělávání zkvalitňovat. O tom se také bude na letošním kroměřížském celostátním semináři jednat.

Jako obvykle vystoupí na celostátním semináři i letos představitelé několika ministerstev. Protože celoživotní učení dnes již zdaleka přesahuje resort školství, půjde nejen o zástupce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale také Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra a Národní ústav odborného vzdělávání Praha. I letos se semináře zúčastní nejen odborníci, kteří pracují ve středních odborných školách a středních odborných učilištích, ale také pracovníci z podniků, úřadů práce a dalších organizací. Bude jich kolem 150 z různých krajů České republiky.

Mezi účastníky celostátního semináře budou odborníci, kteří se zúčastnili již některého z předcházejících ročníků semináře. Vědí totiž, že kromě své věcné odborné stránky je tento seminář příznačný i pečlivou přípravou kroměřížských spolupřátelů a jedinečným prostředím, ovlivněným Kroměříží s jejími kulturně historickými hodnotami. I proto do Kroměříže rádi přijíždějí.

Ing. Jaromír Coufalík, CSc.,
Národní vzdělávací fond

Vážení hosté,

dovolte mi, abych vás jménem Přípravného výboru semináře Celoživotní učení – Kroměříž 2011 pozvala do Kroměříže. V letošním, již 18. ročníku se budeme zabývat proměnami, kvalitou a budoucností této významné problematiky, která jistě ovlivňuje život nás všech. Poznatky, které při jednání získáte, budou umocněny prostředím historické Kroměříže. Těšíme se na setkání s vámi.

Jaroslava Nováková, ředitelka OHK Kroměříž, tajemnice Řídícího výboru semináře

Ocenění

Seminář, který už má bohatou historii a především vliv na další vývoj projednávané problematiky, má rovněž své osobnosti.

Při zahájení letošního 18. ročníku převzou z rukou hejtmana Zlínského kraje Stanislava Mišáka a starostky města Kroměříže Daniely Hebnarové pamětní listy za dlouholetý podíl na organizaci semináře doc. Ing. Karel Chadt, CSc., Škoda Auto, a.s., PhDr. Helena Úlovcová, Národní ústav odborného vzdělávání Praha a Ing. Igor Hartmann, Ministerstvo pro místní rozvoj.

Evropské dny Slunce

Kroměříž 1. – 15. května

Česko-slovenská společnost pro sluneční energii (tepelná energie) pořádá ve dnech 1. – 15. května v Kroměříži Evropské dny Slunce. Motto pro tyto dny je – Nemáme málo obnovitelné energie, máme málo času. Dny Slunce mají být věcí skutečně občanskou, založenou na aktivitě lidí a jejich sdružení, obcí, firem i progresivních úřadů. Zdá se, že při přešlapování politických elit bude tato cesta důležitým prostředkem, jak nepropást významné klimatické a energetické cíle, které si Evropa dala: do roku 2020 pokrýt 20 procent spotřeby z obnovitelných zdrojů, ušetřit 20 procent energie a o 20 procent snížit emise CO₂. Především pro školy se uskuteční ve SŠ COPT Kroměříž přednášky na téma využívání sluneční energie na české vědecké stanici v Antarktidě a ukázky solárních systémů k ohřevu užitkové vody nebo slunečních kolektorů nové konstrukce k výkonnému ohřevu vzduchu k vytápění, větrání, sušení nebo k ohřevu vody.

Jedním z těch, kteří nám ukazují cestu, jak dosáhnout energetických úsporných cílů, je Milan Perdykula z Postoupek, který při stavbě rodinného domu využil pro získávání tepelné energie obnovitelných zdrojů slun-

ce a spalování biomasy. Proč jste se rozhodl při stavbě rodinného domu použít tepelnou soustavu, která využívá sluneční energii?

„Hledal jsem úspory pro provoz domu a viděl jsem, že slunce dodává značné množství energie na jeho střechu. Proto jsem se rozhodl toho využít a doplnit o další obnovitelný zdroj energie spalováním biomasy. K získání tepla pro celý dům nepoužívám žádný plyn nebo elektřinu.“

Jak dlouho provozujete celý topný systém k ohřevu teplé užitkové vody a topení, můžete nám popsat funkci zařízení? „Celý systém provozuji třetí rok a ročně získám 2 800 – 3 000 kWh zdarma od slunce. Na střeše rodinného domu orientované na jihozápad jsou pomocí nosné konstrukce instalovány tři kusy solárních vakuových trubcových kolektorů. Solární kolektory jsou propojeny s akumulacním zásobníkem o objemu 600 litrů, který je umístěn v garáži rodinného domu. Mezi zásobníkem a solárními panely je instalovaná solární jednotka s čerpadlem a elektronická jednotka regulace. Elektronická jednotka řídí ohřev v akumulacním zásobníku. Na akumulacní zásobník je napojen teplovodní krb, který je v rodinném domě.“

Máte vyhodnoceny úspory ve srovnání například s použitím zemního plynu? „V období od poloviny dubna do konce září mně pokrývá veškerou tepelnou energii slunce. V ostatním období, kdy je slunečního záření méně, získávám tepelnou energii spalováním dřeva v teplovodním krbu. Proti používání zemního plynu pro získání tepelné energie pro můj dům používaný systém slunce a spalování dřeva dosahuje ročních úspor až 55 procent nákladů za teplo (užitková voda, topení).“

Vyhodnotil jste také ekologický přínos, který vzniká při používání sluneční energie? „Srovnám-li použití zemního plynu, nevzniknou emise kysličníku uhličitého až 500 kg za jeden rok. Při předpokládané životnosti až

30 let nebude do ovzduší vypuštěno bezmála 15 000 kg kyslíčniku uhličitého.“ Jaké byly investiční náklady? Využil jste dotace MŽP? „Dodávka a montáž 160 000 Kč, dotace od MŽP 62 000 Kč. Cena energie vyrobené solárními zařízeními po odpočtení dotace za dobu životnosti je 1,33 Kč/kWh.“

Kdo dodával jednotlivé komponenty a kdo dodával montáž celého zařízení, byl jste spokojen, nebo máte připomínky? „Solární systém dodala firma Vermos Kroměříž, montáž a ostatní dodávky provedla firma Dřímál Kroměříž.“

Rozhovor zaznamenal **Jaromír Sum**

František Janeček. Motocyklový král

Příběh muže, který dal vzniknout motocyklu JAWA

Tento 325stránkový titul Daniela Povolného, Vladimíra Součka a Radomíra Zavadila, jehož 1. vydání v roce 2011 vyšlo péčí Mladé fronty, byl slavnostně pokřtěn 24. března v dopravní hale pražského Národního technického muzea jeho generálním ředitelem Karel Ksandreem a vnukem oné legendy Karlem Janečkem (*1927), který zásadním způsobem pomohl při realizaci této knihy. Mezi hosty byli mj. hudební skladatel Luboš Sluka (*1928, rodák z Opočna) a houslový virtuóz Bohuslav Matoušek. Na dokreslení: v hale, kde se křest konal, je vystaven i legendární automobil JAWA 750.

Kniha o Ing. dr. h. c. Františku Janečkovi (23. ledna 1878 Klášter nad Dědinou u Třebechovic pod Orebem – 4. června 1941 Praha), jednom ze tří geniálních československých podnikatelů a vynálezců (vyráběl

Foto: Josef Krám

jak motocykly JAWA, tak zbraně), jakými byli Tomáš Baťa, Václav Škoda a František Janeček, jehož syn byl zakladatelem automobilky v Kvasínách, je mimořádně přínosná a faktograficky zpřesněná. To řekneme rovnou, že i díky korekturám mimořádně bystrého Karla Janečka s pozoruhodnou pamětí, který je Františkovým vnukem z prvního manželství s nizozemskou šlechtičnou Johannou Carolinou Strick van Linschoten.

Děk za vydání té práce. Podobnou by si zasloužil i jeho syn Ing. František Karel Janeček a vnuk Ing. Karel Janeček, profesor kroměřížské konzervatoře P. J. Vejvanovského. Ten vzhledem k jedinečnému zvládnutí Ševčíkovy metody a houslové školy úzce spolupracuje se dvěma světovými hudebními univerzitami – s prof. Endre Granat, The Thornton School of Music, University of Southern California, Los Angeles Ca., USA a prof. Carla Ferraro z univerzity v Bologni.

-kam-

Netradiční exkurze

Blíží se termín přijímacích zkoušek na střední školy a víceletá gymnázia, který letos připadá na dny 22. dubna až 7. května. Ve Zlínském kraji budou mít podobu SCIO testů z matematiky, českého jazyka, obecných studijních předpokladů, jedná-li se o studijní obor. Na učebních oborech jsou tzv. přijímací pohovory. Žákům 9. tříd již „jde do tuhého“, ale co žáci 8. tříd? Sledují už nyní průběh přijímacího řízení? Mají představu o tom, co dělá takový mechatronik? V jakém prostředí se připravuje na své povolání elektrikář, obráběč kovů, karosář, instalatér?! (Některé z těchto oborů jsou totiž zařazeny do systému Podpora řemesel v odborném školství, žáci jsou finančně dotováni z prostředků Zlínského kraje). Kolik si vydělá řemeslník v těchto oborech? Na tyto a další otázky dostalo výstižné a zajímavé odpovědi 39 žáků z osmých tříd.

Velké poděkování patří ředitelce J. Novákové z OHK Kroměříž, která ve spolupráci s J. Rossmannem (COPT Kroměříž) a L. Nagyovou (ZŠ Oskol Kroměříž) zorganizovala pro žáky z kroměřížských základních škol exkurzi na střední školu COPT v Kroměříži. Žáci si mohli prohlédnout dílny, speciální učebny i obráběcí stroje.

Další částí exkurze byla návštěva Chropynské strojírny, kde předseda představenstva firmy Ing. F. Kudela provedl žáky celým zá-

vodem. Trpělivě, zajímavě a podrobně popsal práci a činnost jednotlivých profesí. Na závěr dostali všichni sladkou odměnu.

Nezapomněla jsem na něco? Ale ano! Celá akce byla pro žáky zdarma, podpořená projektem Krajské hospodářské komory Zlínského kraje „Řemeslo – návrat ke kořenům“.

Livia Nagyová

Byla zima mezi náma, ale už je za horama

*Přišlo jaro do vsi, kde jsi, zimo,
kde jsi?*

*Byla zima mezi náma,
ale už je za horama.*

Hu, hu, hu, jaro už je tu.

S touto a dalšími písničkami vynesly 7. dubna děti z folklórních souborů Rozmarýnek při Základní škole Slovan, Malý Hanáček z Mateřské školy Kollárova a Mateřské školy Zachar z města slaměnou Moranu a vhodily ji do řeky Moravy, čímž symbolicky ukončily její vládu. Tradiční akci už potřetí připravila Rada amatérské umělecké činnosti

Foto: -kam-

s hlavním organizátorem Josefem Olišarem. „Starodávny zvyk si nenechala ujít ani starostka města Daniela Hebnarová. „Dětem se vynášení Morany velmi povedlo a je vidět, že jsou ve svých souborech k lásce k tradicím vedeny, za což patří dík i jejich učitelkám a vedoucím,“ poznamenala starostka.

-kam-

Zajímavá beseda Přátel Kroměříže v Praze

První jarní zasedání bylo podstatně zpestřeno návštěvou představitelů města Kroměříže. Moc jsme litovali, že se na poslední chvíli omluvila starostka Mgr. Daniela Hebnarová, ale informace o novinkách z Hanáckých Athén podala podrobně MUDr. Jarmila Číhalová a ředitelka Knihovny Kroměřížska dr. Šárka Kašpárková. Přesto, že díky Kroměřížskému zpravodaji jsme o dění ve městě poměrně velmi dobře informováni, dozvěděli jsme se o dalších zajímavostech a plánech do budoucna. Mnohé dotazy následovaly po přednášce ing. Jana Slezáka, ředitele NPÚ, a PhDr. Ondřeje Zatloukala z Arcidiecézního muzea, kteří referovali o stavu a plánech úpravy zámku

a obou vzácných zahrad. Vše bylo doprovázeno barevnými plány a fotografiemi. V následné besedě se účastníci živě zajímali o mnohé další podrobnosti. Byla mimo jiné oceněna i příprava výstavy Pocta Karlu Pragerovi, kterou chystá Galerie Orlovna. Navrhujeme, aby byla využita k propagaci Kroměříže i kavárna Prager v nové budově Národního muzea.

MUDr. Jarmila Číhalová předala také jménem představitelů města půvabnou kytici a stříbrnou Pamětní medaili Kroměříže od akademického malíře Karla Zemana MUDr. Josefu Kvapilíkovi k jeho 80. narozeninám s poděkováním za jeho dosavadní práci zejména ve vedení pražských Kroměřížanů a za propagaci Kroměříže.

Pražští Kroměřížané se budou nyní scházet každé první úterý a každý třetí čtvrtek v měsíci (kromě prázdnin) v salonku Křesťanské kavárny v Praze 2 na náměstí Míru na rohu Francouzské ulice č. 1 od 15.30 hodin. Zde jsou daleko lepší možnosti nejen přátelského setkávání, ale i různých programů. Prosíme o oznámení této změny všem, kteří o naše setkávání mají zájem.

Jarmila Číhalová předala Josefu Kvapilíkovi stříbrnou Pamětní medaili města Kroměříže.

Foto: František Zahradníček

KONCERTY

- Pondělí 2. května v 19 h – **Vlasta Redl** - písničkář, textař, skladatel, multiinstrumentalista na novém turné a s novou formací. Divadelní sál Domu kultury v Kroměříži.
- Středa 4. května v 19 h – **Komorní absolventský koncert**. Tereza Šváčková – flétna, Ondřej Tomečka – viola, Radim Lukáš – klarinet. Studentský symfonický orchestr diriguje Viktor Kozánek. Secesní sál Psychiatrické léčebny v Kroměříži.
- Čtvrtek 5. května v 19.30 h – **Lazaro Cruz, Joe After Trio + Zbyněk Terner**. Zahájení dalšího ročníku oblíbených zahradních koncertů Pod catalpou. Jazzová lahůdka. Zahrádka Klubu Starý pivovar v Kroměříži.
- Sobota 15. května v 19.30 h – **Rock Session No. 3**. Třetí pokračování minifestivalů mladých rockových kapel. Klub Starý pivovar v Kroměříži.
- Středa 18. května v 19.30 h – **Les Yeux de la Tete Energický jazzpunk z Francie**. Repertoár je směsí vlastních šílených cover-verzí a předělávek. Klub Starý pivovar v Kroměříži.
- Čtvrtek 19. května v 19.30 h – **Hugo Race** – australský „elektrický“ písničkář, představitel moderního psychidelického blues a spoluhráč Nicka Cave. Klub Starý pivovar v Kroměříži.
- Čtvrtek 19. května v 19 h – **Swing koktejl v podání J+J Band a hostů (s tancem)**. Pivovar, restaurace, penzion Černý orel, Velké náměstí, Kroměříž.
- Sobota 21. května v 16 h – **Koncert Smíšeného pěveckého sboru Moravan**. Diriguje Antonín Hudeček, klavírní doprovod Zuzana Outratová. Rotunda Květné zahrady v Kroměříži.
- Středa 25. května v 19 h – **Lucie Bílá**. Nejpopulárnější zpěvačka současnosti vystoupí za klavírního doprovodu Petra Maláska. Divadelní sál Domu kultury v Kroměříži.
- Středa 25. května v 19.30 h – **Jiří Suchý** – hudební recitál legendy českého divadla a kultury. Klub Starý pivovar v Kroměříži.

JAZZ CLUB KROMĚŘÍŽ

Navštivte: www.jazzkm.blog.cz

- Úterý 10. května v 16.45 h – **Hudební vizitka Jazz Clubu na vernisáži SPVUK**. Kavárna Slavia Kroměříž.
- Čtvrtek 26. května od 13 h – **Jsmet tu dvacet let!** Propagační koncert Jazz Clubu Kroměříž. Historie * Tradice. Milíčovo náměstí Kroměříž. (Jen za příznivého počasí).

HUDEBNÍ AKADEMIE

- Středa 4. května v 16.30 h – **Richard Strauss: Růžový kavalír** (Elisabeth Schwarzkopf). Poslechový pořad. Konferenční sál Knihovny Kroměřížska.
- Středa 1. června v 16.30 h – **Giuseppe Verdi: Rigoletto /dvd/** (Luciano Pavarotti, Edita Gruberová, Ingvar Wixell). Poslechový pořad. Konferenční sál Knihovny Kroměřížska.

PŘEDNÁŠKY

- Čtvrtek 19. května v 16 h – **Anglie vojenská aneb Vzpomínková pouť po stopách československých vojáků ve Velké Británii**. Přednáší Mgr. Evžen Petřík. Přednáškový sál Knihovny Kroměřížska.
- Sobota 21. května v 9 h – **Setkání s biotrovníkem Tomášem Pfeifferem**. Zveme vás na společné zamyšlení nad otázkami a záhadami života. Témata přednášek určují návštěvníci sami svými dotazy. Tyto se mohou týkat velmi rozmanitých oblastí života, jako je biotronická prevence, filozofie a jiné. Jsou to otázky osudu, smyslu života, nauka o vzniku, tedy celkově otázky filozofie Bytí, a to i s dopady do hmotných oborů. Vstupné je dobrovolné. Na závěr přednášek proběhne biotronické působení formou rozloučení. Přednáškový sál Muzea Kroměřížska.
- Úterý 24. května v 16 h – **Křest knihy „František Janeček – motocyklový král“**. Křít bude ing. Karel Janeček – vnuk. Knihovna Kroměřížska.
- Čtvrtek 26. května v 15 h – **Historie chřibské dálnice**. Přednáší Mgr. Pavel Zrna. Před-

náška je pro Akademii III. věku i pro veřejnost. Přednáškový sál Knihovny Kroměřížska.

VÝSTAVY

- **Památník Maxe Švabinského** - přehlídka všech období a technik tvorby kroměřížského rodáka. Muzeum Kroměřížska.
- **Příroda a člověk** - Fauna, flóra a archeologické nálezy z regionu - například keltské osídlení Hostýna a stopy Slovanů. Muzeum Kroměřížska.
- **Historie ukrytá pod dlažbou města.** Kulturně-historický obraz města Kroměříže od jeho vzniku do raného novověku. Expozice je určena široké veřejnosti s tím, že zejména školám a mládeži nabídne interaktivní využití (téma: středověké město, stavební proměny města, památné objekty, řemesla a obchod, městská práva, tortura, středověká kuchyně, výsledky archeologického bádání apod.). Sklepní prostory Muzea Kroměřížska.
- **Jarmila Haldová – Čeští panovníci.** Kolorované dřevořezby českých panovníků od dob Bořivoje I. až po vládu Habsburků. Výstava potrvá do 22. května. Malá galerie Muzea Kroměřížska.
- **Vít Mlčoch – SPVUK.** Výstava potrvá do 6. května. Galerie kavárny Slavia Kroměříž.
- **Ivan Jakeš – příběhy.** Keramické reliéfy aneb Dálky z terakoty. Výstava předního moravského umělce. Výstava potrvá do 22. května. Obrazárna Arcibiskupského zámku v Kroměříži.
- **Fenomén Zdeněk Burian** – svět pravěku, svět dobrodružství a exotiky, který vytvořil ve svých ilustracích. Bude vystaveno na 60 maleb a ilustrací ze sbírky Galerie Zdeněk Sklenář. Výstava potrvá do 19. června. Galerie v podloubí Muzea Kroměřížska.
- **Pocta architektu Karlu Pragerovi** – výstava k desátému výročí úmrtí ing. arch. Karla Pragera, kroměřížského rodáka, jednoho z nejvýznamnějších českých architektů druhé poloviny 20. století. Výstava potrvá do 15. května. Galerie Orlovna Kroměříž. (Dru-

há část výstavy probíhá souběžně v Galerii Portál Muzea Kroměřížska).

- **100 let létání v Kroměříži.** Vernisáž se koná 10. května v 17 h. Foyer Domu kultury v Kroměříži.
- **Maďarská pusta** – výstava fotografií Jindřicha Štreita. Foyer Domu kultury v Kroměříži.
- **Výstava úryvků z milostné poezie českých autorů.** Výstava potrvá do 15. května. Knihovna Kroměřížska.
- **Výstava ke 130. výročí vzniku železniční trati Kroměříž – Zborovice** (Kroměřížská dráha, o.s.). Výstava potrvá od 2. do 27. května. Knihovna Kroměřížska.
- **Výstava ČSOP Planorbis.** Výstava potrvá od 16. do 31. května. Knihovna Kroměřížska.
- **Výstava knih maďarských autorů.** Výstava bude zahájena 16. května. Knihovna Kroměřížska.

DIVADLO

- Neděle 8. května ve 14.30 h – **Krkonoské pohádky.** Známé příběhy Anče, Kuby a Traunterberka uvádí herci Městského divadla Zlín. Divadelní sál Domu kultury v Kroměříži.
- Středa 11. května v 18 h – **Rybárik královský.** Emília Vášáryová, Milan Lasica a Milan Kňažko ve skvělé komedii. V. divadelní předplatné. Divadelní sál Domu kultury v Kroměříži.
- Středa 18. května v 19 h – **Kočičí hra.** Nejslavnější maďarská divadelní hra o naději, odvaze, chuti do života a potřebě lásky. Premiéra Městského divadla Zlín. Divadelní sál Domu kultury v Kroměříži.
- Středa a čtvrtek 25. a 26. května v 19 h – **Zaslíbení aneb Balada o lásce a smrti Jiřího Štaidla a Hany Maškové.** Nesentimentálně vyprávěný životní příběh krasobruslařské legendy Hany Maškové a talentovaného textaře Jiřího Štaidla připomene neopakovatelnou atmosféru šedesátých let. Původní česká hra Lenky Plaché a Marka Hladkého. Mahenovo divadlo Brno, scéna Národního divadla Brno.

Zveme na divadelní festival a na vytvoření českého rekordu

Divadelní spolek Kroměříž srdečně zve na **IV. ročník Divadelního festivalu Ludmily Čápkové**. Ochotnické divadelní soubory se začnou kroměřížským divákům představovat od čtvrtka 26. května v Klubu Starý pivovar v Kroměříži. Snažíme se přehlídku neustále něčím novým obohacovat a rozšiřovat o doprovodné akce. Na úterý 24. května v 19 hodin jsme připravili v pořadí již třetí divadelní premiéru. Po několika komediích sáhla tentokrát dramaturgie Divadelního spolku Kroměříž na vážnější téma. V dramatu izraelské autorky Hadar Galron **MIKVE** se prolne v jedné očištné lázni osm životních příběhů osmi židovských žen. Hra je doposud uváděna pouze v Národním divadle Praha a svolení k jejímu uvedení soubor získal nejen od šéfa činohry ND, ale také od samotné autorky.

Hlavní promotion akce, propagující celý divadelní festival, se uskuteční už ve středu 25. května, kdy zveme nejen Kroměřížany k účasti na vytvoření nového českého rekordu v počtu lidí zpívajících na jednom místě píseň Pramínek vlasů za účasti Jiřího Suchého a samozřejmě sčítacích komisařů z pelhřimovské agentury Dobrý den. Pokus o rekord zahájí v 16.30 hodin koncert Ivana Hlase a jeho kapely. Vstup na akci, kterou moderuje Václav Kopta, je volný. Od 19 hodin pokračuje program recitálem Jiřího Suchého v Klubu Starý pivovar v Kroměříži. Vstupenky na festivalová divadelní představení i vystoupení pana Suchého budou k dispozici v Domě kultury v Kroměříži.

V rámci vlastní divadelní přehlídky se mohou diváci těšit na sedm představení ochotnických souborů zblízka i daleka, které se představí nejrůznějšími divadelními žánry. Na své si přijde divák, který se chce odre-

agovat u dobré komedie, i ten, který dává přednost představení na vážné téma. Hry našich i zahraničních autorů doplní vždy večer diskuse divák – lektoři - soubor, na nichž s radostí uvítáme i vás, divadelní návštěvníky. Mezi lektory nebudou ani letos chybět například Petr Kracík či Václav Kopta.

O své představení nepřijdou ani děti, které se mohou v rámci IV. ročníku Divadelního festivalu Ludmily Čápkové těšit na pěknou pohádku. Divadelní festival podpoří město Kroměříž, Zlínský kraj a hejtman Zlínského kraje. Velké díky patří také našim sponzorům. Více na www.divadlokm.cz

Divadelní spolek Kroměříž

ZÁBAVA

- Úterý 3. května v 19.30 h – **David Vávra**. Moderátor David Hrbek v talkshow nejen o šumných městech. Hudební sál Domu kultury v Kroměříži.
- Pondělí 16. května v 16.30 h – **Robert Vano + Jindřich Štreit**. Unikátní setkání dvou fotografujících legend a moderátora a spisovatele Davida Hrbka. Hudební sál Domu kultury v Kroměříži.
- Pondělí 16. května v 19.30 h – **Mefisto** (film). Slavný maďarský oscarový film. Zdarma. Divadelní sál Domu kultury v Kroměříži.
- Úterý 17. května v 19.30 h – **Puskas** (film). Skvělý maďarský dokument o nejslavnějším maďarském fotbalistovi. Zdarma. Divadelní sál Domu kultury v Kroměříži.
- Úterý 17. května v 19.30 h – **MEDIAWAVE 2010**. Setkání s organizátory a filmy nejlepšího maďarského filmového festivalu. Zdarma. Klub Starý pivovar v Kroměříži.
- Čtvrtek 19. května v 19.30 h – **Cizinka** (film). Nejlepší německý a evropský film roku 2010. Zdarma. Divadelní sál Domu kultury v Kroměříži.
- Sobota 21. května od 9 h – **38. ročník FONORALLYE a 21. ročník VIDEORALLYE**. Hudební sál Domu kultury v Kroměříži.

● Sobota 21. května v 17 a ve 20 h – **Módní přehlídka – TOP MÓDA 2011**. Desátý ročník, moderuje Jan Čenský, zpívá Petra Janů, mezi modelkami bude i Andrea Verešová. Sněmovní sál Arcibiskupského zámku v Kroměříži.

● Sobota 28. května od 10 do 18 h – **Den dětí města Kroměříže + 100 let létání v Kroměříži**. Celodenní nabídka atrakcí, zábavy hudby ... a létání. Letiště v Kroměříži a vodní plocha Bagrák.

SVČ ŠIPKA

SVČ ŠIPKA, Úprkova 3268, Kroměříž, tel. 573 339 054, www.svcshipka.cz

● Středa 18. května - **Soutěž ve skládání Rubikovy kostky** - pro žáky ZŠ - sál SVČ.

MC KLUBÍČKO

Albertova 4062, Kroměříž.

<http://klubickokm.cz>, tel. 604 611 841

STUDIO KAMARÁD

Křížná ulice 166/2, <http://www.studiokamarad.ic.cz>

KINO NADSKLEPÍ

Milíčovo náměstí 488, tel.: 573 339 280. Agentura Kinoathény <http://www.kino-nadsklepi.cz/>

● 2. – 4. května – **Odcházení** – česká černá komedie dramatika a režiséra Václava Havla. V 17 a 19.30 h.

● 5. – 11. května – **Rio** – americká animovaná komedie pro děti i dospělé. Jen v 17 h.

● 5. – 8. května – **Obřad** – americký thriller. Jen v 19.30 h.

● 9. – 11. května – **Sucker Punch** – americký akční fantasy thriller. Jen v 19.30 h.

● 12. května – **Nickyho rodina** - nový film o Nicholasi Wintonovi a jeho pozitivním poselství. Česko-slovenské dokumentární drama. V 17 a 19.30 h.

● 13. – 15. května – **Králova řeč** – americké oscarové drama. V 17 a 19.30 h.

● 16. – 17. května – **Medvídek Pú** – americká animovaná komedie pro děti i dospělé. V 17 h.

● 16. – 18. května – **Jsem číslo čtyři** – americký akční sci-fi thriller. Jen v 19.30 h.

● 19. – 22. května – **Útěk ze Sibiře** – americké drama. V 17 a 19.30 h.

● 23. – 25. května – **Čertova nevěsta** – nová česká pohádka Zdeňka Trošky. Jen v 17 h.

● 23. – 25. května – **Hlavně nezávazně** – americká romantická komedie. V 19.30 h.

● 26. – 29. května – **Czech Made Man** – česká černá komedie. V 17 a 19.30 h.

● 30. května – 1. června – **Piráti z Karibiku: Na vlnách podivna** – americký dobrodružný film v české verzi.

KINO MLADÝCH

● 7. května – **Kamarádi z televize IV**. České pásmo animovaných pohádek. Představení začínají vždy v 15.15 h.

VEČERY NÁROČNÉHO DIVÁKA

● 23. května – **Fimfárum**, do třetice všeho dobrého – závěrečná část českých loutkových příběhů podle Jana Wericha. Představení začínají vždy v 19.30 h.

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ

Pravidelná setkávání každou středu v 16 h v 2. poschodí budovy bývalé Palackého školy, Tovačovského ul.

● 4. května – **Zimní výlety**, fotoprojekce, dr. Voňka.

● 11. května – **Chráněná území Zlínského kraje**, 2. část, fotoprojekce, dr. Trávníček.

● 18. května – Afrika, fotoprojekce, dr. Troňček.

● 25. května – **Předjarní Itálie**, fotoprojekce, p. Pospíšil.

Vycházky a zájezdy

● 7. května – **Luhačovice, Řetečov, Horní Lhota** (autobus).

● 14. května – **Kelčský Javorník** (vlak).

● 21. května – **Velká nad Veličkou** (autobus).

● 28. května – Teplice nad Bečvou a okolí (vlak).

Moravan Brno koncertuje v Kroměříži

Akademické pěvecké sdružení Moravan Brno přichází do Kroměříže po roce, kdy přispěl svým koncertem k oslavám 750. výročí kolegiálního kostela sv. Mořice. Koncertovat bude společně s Brněnským akademickým sborem. Představí se kroměřížské veřejnosti ve společném projektu, který je připomínkou 80. výročí založení sboru, **v neděli 22. května v 16 hodin v chrámu sv. Mořice** ve skladbách F. Liszta a J. B. Foerstra.

Akademické pěvecké sdružení Moravan patří mezi mužské pěvecké sbory s bohatou historií, která je plná zvratů, dramatických událostí, ale i nádherných okamžiků, které jsou tou hlavní motivací v pokračování započaté tradice. Přes odpor nejprve nacistických okupantů a posléze i totalitního režimu se podařilo Moravan zachránit a uchovat krásu mužského sborového zpěvu další generaci.

Ing. Bohumil Šimek

Pozvánka k pomníku PTP-VTNP

U příležitosti 9. výročí odhalení pomníku PTP-VTNP na Husově náměstí v Kroměříži se zde 13. května v 11 hodin koná setkání členů PTP-VTNP a veřejnosti. Shromáždění se koná pod záštitou starostky města Daniely Hebnarové.

Zve ústřední rada PTP-VTNP.

Dopravní soutěž mladých cyklistů

Dne 17. května od 8 do 13.30 hodin (prezentace začíná v 7.15 h) pořádá Odbor dopravy Městského úřadu v Kroměříži ve spolupráci s Českým červeným křížem, Oblastním

spolkem Kroměříž, okresní kolo Dopravní soutěže mladých cyklistů pro žáky základních škol a víceletých gymnázií. Soutěž se koná na dopravním hřišti, Koperníkova ulice.

Letos v Kroměříži naposledy

V letošním roce, ve dnech 17. - 19. června, se naposledy uskuteční v Kroměříži ve Střední škole hotelové a služeb, Na Lindovce, setkání mladých zahrádkářů z celé republiky v soutěži „Mladý zahrádkář 2011“. Žáci 4. - 9. tříd základních škol, vítězové okresních kol této soutěže, se utkají ve znalostech z botaniky, přírodovědy a ekologie. Znalosti a vědomosti žáků, kteří se soutěže zúčastňují, jsou na vysoké úrovni.

V příštím roce se národní kolo Mladých zahrádkářů uskuteční v jiném městě republiky.

**Český zahrádkářský svaz,
územní sdružení Kroměříž**

Své přátele pobavili Mrazíkem

Ve filmovém zpracování a nezapomenutelném českém dabingu notoricky známá

„Chaloupko, ke mně čelem, k lesu zády!“

Foto: -kam-

klasická ruská pohádka Mrazík nás provází už desítky let. Ovšem v prepisu pro divadelní prkna zase tak známá není. Nastudovali ji pracovníci a obyvatelé Domova pro seniory U Kašny na Riegrově náměstí v Kroměříži. Premiéru věnovali jako dárek pro přátele z domovů pro seniory z Burešova ve Zlíně a Luhačovic, kteří 12. dubna odpoledne přijeli na návštěvu.

Protože je pohádka tak známá, chtěla ji dramaturgie něčím ozvláštnit, diváky trochu překvapit a šokovat. Takže marně čekali na macechou šikanovaného tatínka Nastěnky, na dědečka Hříbečka, na loupežníky nebo na Váňu coby medvěda. Zato nechyběla ježibaba a její brloh s pecí, děda Mrazík, zlá macecha ani Marfuša. Sáňky samochodky nahradily plastové boby samovodky.

Pohádka skončila slavnou svatbou, dobro zvítězilo nad zlem. Potlesk a pochvalné výkřiky odměnily skvělé herce. Bylo by škoda, kdyby tato inscenace zůstala jen za zdmi Domova pro seniory U Kašny.

M. Karásek

Centrum pro seniory Zachar bilancovalo

V novém sále Domu kultury v Kroměříži se ve středu 30. března konala výroční členská schůze Centra pro seniory Zachar Kroměříž. Předsedkyně Centra pro seniory Marie Foltýnová hodnotila uplynulý rok jako velmi úspěšný. „Naše centrum v Základní škole Zachar navštěvuje přibližně 250 členů. Program, který jim nabízíme, je sestaven z besed na rozmanitá témata, výtvarných dílen, počítačových kurzů, zdokonalování v anglickém jazyce, ozdravných pobytů, krátkodobých poznávacích zájezdů nebo rehabilitačních a rekondičních cvičení,“ popsala pestrou činnost centra jeho předsedkyně.

Foto: -kam-

Na výroční schůzi byli titulem „Čestný člen výboru Centra pro seniory“ oceněni dva ze zakladatelů centra, ing. Zdena Skaličková a ing. Jiří Antoš, CSc. První předseda centra Jiří Antoš k tomu řekl: „Jsem rád, že myšlenka, se kterou jsme Centrum pro seniory Zachar zakládali, to znamená vybudovat místo, kde by se kroměřížští senioři mohli aktivně zapojit do života města, se ukázala jako správná. Domnívám se přitom, že jsme centrum nemohli předat do lepších rukou. Jeho činnost se rok od roku rozšiřuje a zlepšuje, úměrně k tomu přibývá i jeho členů. Myslím, že za to patří dík celému současnému vedení, především předsedkyni centra Marii Foltýnové, která jej vede nesmírně obětavě, navíc dokáže pro jeho činnost v dnešní nelehké době sehnat potřebné prostředky. Myslím, že by jí patřila nominace osobnosti na Čenu města Kroměříže.“

O příjemnou tečku za výroční schůzí se postaral Pěvecký sbor Gymnázia v Kroměříži s dirigentkou Šárkou Motalovou a klavírním doprovodem Evy Kočařové. **M. Karásek**

Dánská herečka s autorem článku.

Dánští filmaři na zámku

Na prvních deset dní měsíce dubna se stal kroměřížský zámek místem pro natáčení dánského historického filmu s atraktivním názvem „Královské aféry“. Samozřejmě potřeba komparsistů byla zase veliká, a tak většinu studentů z kroměřížských škol využili dánští filmaři jako sličných dam s parukami a pánů coby šlechticů a lokajů. Ale aby kompars byl v této královské společnosti kompletní, museli zaskočít zkušení amatéři, kteří pak představovali muže vážené - tentokrát v roli tří královských ministrů.

Děj filmu vznikl na základě skutečné události, která se odehrávala v dánském království v letech 1776-1808. Tehdejší vládce Kristián VII., který trpěl duševní chorobou (schizofrenií), byl král velmi slabý. Oženil se s Karolinou Matyldou Hannoverskou - sestrou britského krále Jiřího III. (28. 1. 1768). Záhy po svatbě se jim narodil jejich jediný syn, korunnný princ Frederik.

A od této chvíle začíná vlastní děj filmu. Kristián - král vzhledem k zdravotnímu stavu nezvládá vládnutí, a tak za něj vládne ministerská rada. Sám žije bouřlivý život. Svoji ženu nemiluje, brzy po sňatku se věnuje

excesům a orgiím. Nakonec zjišťuje, že jeho lékař, Brit J. F. Struensee, je milencem jeho ženy a Karolině Matyldě se narodila dcera. Třebaže král uznal otcovství, všeobecně se vědělo, že jejím skutečným otcem je Struensee. To se mu stalo osudným a král, i když měl před tím jeho plnou důvěru, ho nechal popravit, což se stalo 28. 4. 1772.

Měl jsem příležitost být přítomen natáčení coby jeden z ministrů. Vše probíhalo v naprosté pohodě, poslední natáčení bylo v Květné zahradě 12. dubna. Odtud se filmové štáby přesunuly ještě do Českého Krumlova, Plzně a Drážďan, kde bude film dokončen.

Film natáčí dánská společnost Zentropa, režisérem filmu je mladý Nikolaj Arcel. Krále představuje mladý herec David Dencik, hlavním kameramanem je Rasmus Videbaek. Na technickém zázemí se podílí i naši pracovníci ze Siréna filmu, s.r.o., Praha.

Kdo zažil filmování, má jistě zážitky na celý život. Kroměříž bude i v budoucnosti jistě přitažlivá pro další filmaře z celé Evropy.

Rudolf Pavlíček

Chcete vědět více?

Milí čtenáři, pokud se zajímáte o současnost nebo o historii našeho regionu, můžete využívat katalog článků Knihovny Kroměřížska http://www.knihkm.cz/clavius/b_12.htm

A navíc ani nemusíte jít do knihovny, stačí přístup k internetu a je to. Také katalog patří k nejnavštěvovanějším stránkám webu knihovny. Jen za měsíc březen jej navštívilo necelých 6000 čtenářů a počet dotazů přesáhl 58 tisíc. Ale vraťme se k tomu podstatnému, a to k možnosti využití citací z tisku. Tato databáze již obsahuje cca 40 tisíc záznamů. Na webu knihovny si v záložce zadáte katalog, oddělení pro dospělé a vyberete si z nabídky pouze články z periodik.

Můžete vyhledávat podle názvů obcí, podle klíčových slov i podle roků. A protože články jsou zpracovávány z periodik i zpětně, dozvíte se o soudních procesech s kulaky (zadáním klíčového hesla „kulaci“) v 50. letech, nebo také kdo byla Miss Majáles v roce 1966. Jste zvědaví, vyzkoušejte a zadejte např. heslo „hasiči“ (přes 300 citací) a dozvíte se informace z celého okresu: co slavili v Bořenovicích, o hasičích v Trávníku, kdy postavili novou požární (hasičskou) zbrojnici v Osíčku atd. Databáze obsahuje citace článků bez plných textů, pokud budete chtít plný text a jste čtenářem knihovny, uděláme vám pro vaši osobní potřebu tištěnou kopii. Zatím výběrově retrospektivně zpracováváme články z Kroměřížské jiskry.

Naším čtenářům však můžeme nabídnout i plnotextové vyhledávání v placených externích databázích, a to Anopress nebo ČTK. V těchto databázích můžete získat další informace. Knihovna Kroměřížska je jedinou institucí, která se tímto zpracováním podrobně a koncepčně v našem regionu zabývá.

Šárka Kašpárková,
ředitelka Knihovny Kroměřížska

Knížní novinky v Knihovně Kroměřížska

Robert Dinwiddie: Stravitelná věda

Vše, co jste kdy potřebovali vědět o vědě, podané v malých, snadno stravitelných porcích. Kniha je plná zajímavých, kontroverzních, poutavých a praktických vysvětlení nejdůležitějších témat dnešní vědy, představuje je pěkně srozumitelně, aby je každý pochopil. Každé téma doprovázejí krásné návodné obrázky a krátká, výstižná a jasná vysvětlení.

Zbyněk Válka: Třetí říše – pravdy a mýty

Historie nemá logiku. O úspěchu či prohře mnohdy rozhodují nikým nepovšimnuté

detaily či náhody. Vítězství se často mění v potupné prohry, z hrdinů se stávají odpudivé figurky. Poučit se z historie není snadné, nicméně nutné. Tato kniha je o realitě i mýtech, které jsme často převzali. Je o době, kterou se dá tak snadno pohrdat, ale jen těžko pochopit a vysvětlit.

Veronika Černucká: Noc, kdy jsem měla zemřít

Kniha je prvním titulem, který autorce vychází. Původní česká detektivka, kde vyšetřovatelkou je atraktivní Tara.

Václav Křístek: Prohrát slunce před svítáním

Historický román o osudech slavného rybníkáře Jakuba Krčina z Jelčan. Románová freska se však věnuje i dalším historickým postavám. Osudy jednotlivých postav se proplétají a navzájem ovlivňují a před čtenářem se otevírá pestrobarevný obraz šedesátých let šestnáctého století.

Další tituly a novinky najdete v knihovně nebo na www.knihkm.cz

Maďarské dny v Kroměříži 16. – 31. května

Prezentace maďarské kultury při příležitosti maďarského předsednictví Radě Evropské unie (leden – červenec 2011)

Cílem tematicky zaměřeného bloku výstav, besed a prezentací je přiblížit veřejnosti zemi, která v daném období předsedá Radě Evropské unie. Program je zaměřen na prezentaci maďarské kultury, tradic, památek, historie i současnosti, ale také gastronomie, folklóru apod.

PROGRAM

Talkshow Davida Hrbka se známými fotografy s Jindřichem Štreitem a Robertem Vanem - 16. května, 16.30 h, Dům kultury Kroměříž

Slavnostní zahájení maďarských dnů

Maďarská pusta - vernisáž výstavy Jindři-

cha Štreita - 16. května, 18 h, Dům kultury Kroměříž, výstava potrvá do 31. května

Slavnostní zahájení za účasti maďarského velvyslance v ČR, europoslankyně Olgy Sehnalové, Jindřicha Štreita a hostů. Součástí je výstava o historii Maďarska a ochutnávka maďarského vína a specialit.

MEFISTO - projekce filmu - 16. května, 19.30 h, Dům kultury Kroměříž

Projekce nejslavnějšího maďarského filmu (režie I. Szabó), který v roce 1981 získal pro Maďarsko prvního Oscara.

MEMENTO - výstava o tragédii ve městě Ajka a jeho okolí - 16. - 31. května, foyer kroměřížské radnice. Výstava fotografií věnovaná tragédii v maďarském městě Ajka. Protržení hráze odkalovací nádrže zdejší hliníkárný způsobilo v říjnu 2010 největší ekologickou katastrofu v dějinách Maďarska.

Dny maďarské kuchyně - 16. - 31. května, Restaurace a kavárna Scéna. Speciální nabídka pokrmů zaměřená na maďarská jídla nabízená v rámci poledního menu.

Maďarská překladová literatura - 16. - 31. května, Knihovna Kroměřížska

FESTIVAL MEDIAWAVE 2011 - 17. května, 19.30 h, Klub Starý pivovar. Pořadatelé MEDIAWAVE přijedou do Kroměříže představit tento největší maďarský hudební a filmový festival.

Puskás - projekce filmu - 17. května, 19.30 h, Dům kultury Kroměříž

Vzrušující a emocemi naplněný dokument o Ferenci Puskásovi, malém chlapci z Kispestu, který se stal nejjasnější hvězdou fotbalové galaxie. Film natočil v roce 2009 režisér Tamás Almási.

Ochutnávka maďarských vín - 18. - 21. května, Penzion Hrozen. Ochutnávka původních maďarských vín je připravena denně od 14 do 22 h. Ochutnávka je v úterý 17. května v 16 h doplněna o odborný výklad someliéra.

Minikurz maďarštiny - 18. května, 16.30 h, Knihovna Kroměřížska. Zábavný minikurz

vás během odpoledne mluvit maďarsky nenaučí, ale rodilý Maďar ovládající češtinu poodhalí tajemství jazyka i některá užitečná slovíčka.

Soutěž ve skládání Rubikovy kostky - 18. května, Středisko volného času Šipka

Kočičí hra - divadelní představení - 18. května, 19 h, Dům kultury Kroměříž - nejslavnější maďarská divadelní hra Istvána Örkényho v podání Městského divadla Zlín.

Giganti maďarské klasické hudby - přednáška s koncertem - 19. května, 17.30 h, aula Střední a vyšší pedagogické školy. Komponovaný program šéfredaktora časopisu HIS VOICE Matěje Kratochvíla o největších osobnostech maďarské klasické hudby (F. Liszt, B. Bartók, G. Ligeti a další) s koncertním vystoupením absolventů Konzervatoře P. J. Vejvanovského.

Cizinka - projekce vítězného filmu evropské filmové ceny LUX 2010 - 19. května, 19.30 h, Dům kultury Kroměříž. Snímek prostřednictvím příběhu turecké rodiny žijící v Německu zobrazuje choulostivé téma vraždy ze cti. Ve své upřímné výpovědi film přináší strhující a velmi silný zážitek. Režisérka Feo Aladag se stala první ženou, která tuto prestižní cenu získala.

Maďarsko v centru Kroměříže - 20. května, od 14 h, Velké náměstí

Odpolední happening s vařením maďarského kotlíkového guláše, povídaním o maďarské gastronomii, cimbálovou muzikou, ochutnávku vín, prodejem maďarských potravin a koření a soutěží ve skládání Rubikovy kostky. V podvečer pozvánka na bohatý maďarský program Mezinárodního filmového festivalu pro děti a mládež Zlín 2011 a od 20.30 h filmové překvapení.

Co víte o Maďarsku? - vědomostní soutěž
Více na www.sehnalova.cz a na jednotlivých akcích

Odpovězte na šest soutěžních otázek a vyhrajte zájezd do Evropského parlamentu a další zajímavé ceny.

Květiny na hrob rodiny Karla Pragera položila starostka města Daniela Hebnarová.

Foto: -kam-

Pocta architektu Pragerovi (1923-2001)

Výstava k desátému výročí úmrtí Ing. arch. Karla Pragera, kroměřížského rodáka, jednoho z nejvýznamnějších českých architektů druhé poloviny 20. století, probíhá v Galerii Orlovna, její druhá část je souběžně zpřístupněna v Galerii Portál Muzea Kroměřížska. Na realizaci výstavy se podílejí Ga-

lerie Orlovna, město Kroměříž, Švabinského kruh přátel výtvarného umění, Muzeum Kroměřížska a Klub UNESCO Kroměříž. Obě expozice potrvají do 15. května.

-kam-

Obrazy Zdeňka Buriana v Muzeu Kroměřížska

V Galerii v podloubí v Muzeu Kroměřížska bude až do 19. června možnost navštívit výstavu maleb a kreseb nazvanou Fenomén Zdeněk Burian. Tvoří ji osmdesát prací zobrazujících autorovo oblíbené téma – pravěk, ale k vidění jsou i méně známé pohledy například do exotických zemí. „Expozice Burianových děl, zvláště v tomto rozsahu, je v Kroměříži přístupná vůbec poprvé,“ uvádí ředitel muzea Jiří Stránský. Vystavená díla muzeu zapůjčila Galerie Zdeněk Sklenář.

-kam-

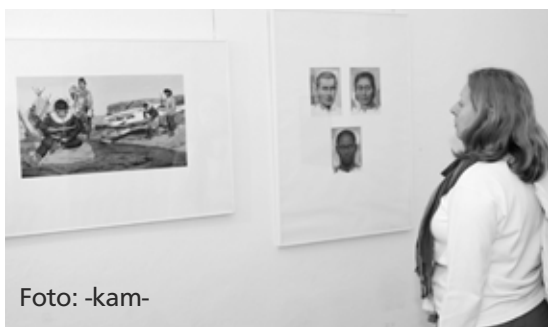
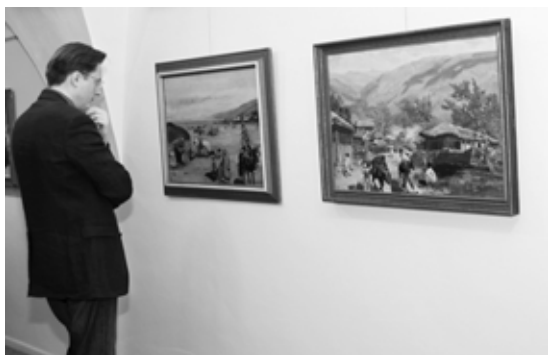

Foto: -kam-

KALENDÁŘ

» JUBILEA » SVÁTKY «» UDÁLOSTI « » VÝROČÍ «» VÝZNAMNÉ DNY«

6. května 1936

se narodil v Liptále na Vsetínsku **Břetislav Dadák**, výtvarník-malíř, grafik, publicista. Věnuje se tvorbě plakátů, grafickému řešení publikací a drobných tisků, jeho obrazy jsou inspirovány krajinou. V Muzeu Kroměřížska realizoval výtvarné řešení desítek výstav, pečoval o grafickou úpravu vydávaných periodik „Zpravodaj Muzea Kroměřížska“ a „Studie Muzea Kroměřížska“. Jako člen redakční rady se podílí na výtvarné podobě i obsahu časopisu Valašsko, s Muzeem Komenského v Přerově spolupracoval na vydání knih Miroslavy Ludvíkové „Lidový kroj na Hané“, „Moravské a slezské kroje“ a dalších. Dojmy ze zahraničních cest zachytil v knize „Kanadský deník – pět tisíc kilometrů podzimním Ontariem“.

9. května 1991

zemřel **František Minařík**, přírodovědec-šlechtitel rostlin, publicista. Pracoval ve Výzkumném ústavu obilnářském v Kroměříži, kde se podílel na vyšlechtění 14 nových odrůd jarního ječmene. Za dosažené výsledky byl vyznamenán Řádem práce a Státní cenou KG. Narodil 4. dubna 1934 ve Vlkoši na Přerovsku.

12. května 1856

se narodil v Kroměříži **Emil Kozánek**, právník, organizátor. Přátelil se s Antonínem Dvořákem, Vítězslavem Novákem a dalšími skladateli, kteří jeho zásluhou často navštěvovali Kroměříž a podíleli se na hudebním životě města. Zasloužil se o výstavbu gymnázia na Masarykově náměstí. Zemřel 31. října 1927 v Kroměříži.

13. května 1981

zemřel **Jan Zavřel**, technik-projektant, výtvarník-architekt. Společně se Stanislavem

Švehlou se zasloužil o stavební rozvoj jednotlivých částí Kroměříže v meziválečném období. Jako vedoucí pracovník Městského stavebního úřadu se koncepčně i autoricky podílel na projektech četných objektů (mj. okresní úřad, učiliště COPT, hospodářský pavilon nemocnice, škola U Sýpek, činžovní domy na ulicích Nádražní, Kotojedská a Wolkerova). Narodil 14. května 1901 v Brně-Králově Poli.

13. května 1991

zemřel v Praze **Ludvík Páleníček**, pedagog, publicista-redaktor, kritik, spisovatel, editor; Čestný občan města Kroměříže. Již jako student aktivně pracoval v kroměřížském spolku „Milíč“, vedl časopis „Divadelní kultura“, založil titul „Nezávislá scéna“. Jeho pedagogická dráha je spojena se středními školami a Vysokou školou ekonomickou v Praze. Autor knih „Výtvarné umění na Kroměřížsku a Zdounecku“, „Za pochodní krásy“, četných prací o životě a díle Maxe Švabinského (mj. „Okouzlený satyr“, „Švabinského český Slavín“) a dalších monografií. Narodil 16. července 1904 v Kroměříži.

15. května 1981

zemřel v Kroměříži **Josef Silný**, sportovec-hráč kopané. Proslavil se jako útočník fotbalových mužstev Bohemians Praha a Sparta Praha. Během desetileté účasti v první lize vstřelil 113 gólů, v padesáti reprezentačních utkáních zatížil soupeře 28 brankami. Památku ve své době populárního rodáka připomíná ulice Jožky Silného. Narodil 23. ledna 1902 v Kroměříži.

19. května 1821

se narodil v Kroměříži **Ferdinand Urbánek**, právník, politik, organizátor. Studoval v Brně a Olomouci, později (společně s bratrem) vybudoval cukrovar v Kvasicích a věnoval se cukrovarnictví. Tuto problematiku neopustil ani v dalším místě působení – v Praze, kde mj. zastával post prvního předsedy Spolku ku zvelebení průmyslu cukrovarnického v Čechách. V rodném regionu

byl spoluzakladatelem a předsedou Hospodářské jednoty záhlinicko – kvasické. Z dalších aktivit lze připomenout osobní podíl na výstavbě Národního divadla nebo působení v poslaneckých řadách říšského i zemského sněmu. Zemřel 27. října 1887 v Podolí (nyní Praha–Podolí).

22. května 1851

se narodil v Beňově na Přerovsku **Antonín Cyril Stojan**, duchovní–církevní hodnostář (arcibiskup olomoucký a metropolita moravský), politik–poslanec. Využíval rozsáhlou charitativní a sociální činnost, zasloužil se o rozvoj školství na Moravě. Svým křesťanským humanismem, mimořádnou obětavostí a zbožností vzbuzoval všeobecnou úctu. Pro zvelebení Hostýna jako poutního místa založil Matici svatohostýnskou; arcibiskupem Bauerem byl jmenován proboštem kolegiátního chrámu sv. Mořice v Kroměříži. Kládł důraz na propojení pastorační činnosti kněze s každodenním životem farníků. V roce 1921 byl jmenován olomouckým arcibiskupem. Zemřel 29. září 1923 v Olomouci.

22. května 1921

se narodil ve Velkých Levárech v okrese Senica na Slovensku **Gustav Brom** (vlastním jménem Gustav Frkal), hudebník–klarinetista, saxofonista, jazzový kapelník, zpěvák, skladatel. V Kroměříži navštěvoval gymnázium a Hudební školu Moravana. V Brně založil (1940) swingový soubor, jenž postupně získal světové renomé a existuje dodnes pod názvem „Orchestr Gustava Broma“. Kroměřížskému publiku je znám z vystoupení na jazzovém festivalu i ze samostatných koncertů v Domě kultury. Zemřel 25. září 1995 v Brně.

24. května 1931

zemřel v Kroměříži **Jindřich Slovák**, tiskař, archeolog, publicista. Zřídil a provozoval knihtiskárnu, kde tiskl převážně vlastivědnou, historickou a archeologickou literaturu. Věnoval se rovněž archeologickým vý-

zkumům, zajímal se o starožitnosti. Vytvořil rozsáhlou archeologickou sbírku, kterou daroval rodnému městu Kroměříži, a ta se stala základem sbírek muzea. Některé nálezy publikoval v tisku. Naroděn 10. července 1856 v Radiměři na Svitavsku.

28. května 1886

se narodil v Kroměříži **Jan Rypka**, filolog, orientalista–íranista, turkolog; publicista. Maturoval na gymnázium v rodném městě, filozofickou fakultu absolvoval na vídeňské univerzitě. Po promoci pokračoval ve studiu východních kultur pobytem v Istanbulu. Další léta jeho odborného působení jsou spjata s Karlovou univerzitou v Praze, kde byl jmenován řádným profesorem; patřil k zakládajícím členům Orientálního ústavu, především jeho vědního oboru turecká a novoperská filologie. Autor práce „Dějiny perské a tádzické literatury“ a řady dalších studií o perské a turecké klasické poezii. Při překladech poezie z perštiny a turečtiny spolupracoval s významnými českými básníky – Vladimírem Holanem, Vítězslavem Nezvalem, Jaroslavem Seifertem, Vilémem Závadou aj. Rypkovu odbornou činnost ocenily čestnými doktoráty univerzity v Paříži, Teheránu a ve Varšavě; byl též vyznamenán Řádem republiky a Státní cenou, v zahraničí pak obdržel řád Čestné legie a řád Dáneš. Od 30. září 1975 je na rodném domě ve Vodní ulici instalována pamětní deska. Zemřel 29. prosince 1968 v Praze.

31. května 2001

zemřel v Praze **Karel Prager**, architekt; představitel internacionálního architektonického stylu. Přispěl k vývoji montovaných staveb za použití závěsových stěn z lehkých kovů a skla (obytný blok v Ostravě–Porubě, Ústav makromolekulární chemie a přestavba Federálního shromáždění v Praze, poliklinika a nemocnice v Košicích, Nová scéna Národního divadla v Praze aj.). Naroděn 24. srpna 1923 v Kroměříži.

(ala)

Kroměřížské špitály a nemocnice 1238 – 2010

(Pokračování z minulého vydání)

Období dalších změn se datuje od roku 1990, kdy byl zrušen Okresní ústav národního zdraví Kroměříž a vznikla příspěvková organizace Nemocnice v Kroměříži. Jejím zřizovatelem byl Okresní úřad Kroměříž. V roce 1992 vznikla Léčebna dlouhodobě nemocných v Kroměříži, která byla v roce 1994 předána Kongregaci Milosrdných sester sv. Vincence de Paul. Nemocnice se rozšiřuje o přístavbu budovy operačních oborů, centrální sterilizace, lůžkové resuscitační oddělení, interní oddělení atd. Založeno bylo mikrobiologické oddělení a do provozu bylo také uvedeno středisko hemodialýzy atd. V roce 2006 vznikla Nemocnice Kroměříž, a.s., která patří Zlínskému kraji.

PhDr. Jitka Zezulová, MZA Brno – SOKA Kroměříž

Vzpomínka na RNDr. Otakara Lukáše (1906-1987)

„Jsou lidé, kteří s léty lidského zrání mládnou. I když mají hlavu úplně bílou, tak v ní nosí myšlenky mladší než ti ostatní, třeba o velké řadě let později narození.“

Tato slova bezesporu platila o RNDr. Otakaru Lukášovi. Kroměřížský rodák, absolvent zdejšího gymnázia, vystudoval na Přírodovědecké fakultě MU v Brně biologii a zeměpis, pro doktorandské studium si zvolil obor zoologie a antropologie. Po jmenování středoškolským profesorem odjíždí spolu s manželkou na nové působiště – do Užhorodu a tam se opět setkal se svým spolužákem a přítelem z gymnázia, spisovatelem Jaromírem Tomečkem. V roce 1938 se vrátil do Kroměříže, kde na gymnáziu působil až do roku 1973.

Byl členem meziválečného studentského spolku Milíč a divadelního spolku Nezávislá scéna. Pro divadelní ochotníky navrhoval scénickou výpravu (asi pro 60 her), na gymnáziu se studenty divadelního kroužku uvedl řadu her i pro veřejnost. Jako člen výboru celostátní výstavy „100 let českého národního života“, která se v Kroměříži konala v létě roku 1948, vedl odbor pro divadlo a koncerty.

Jeho vzdělání a profese byly zárukou kvalitní práce i v oblasti péče o ochranu přírody a krajiny v okrese (okresní konzervátor, vedoucí biologické sekce při muzeu, spolupráce na botanickém průvodci Podzámeckou zahradou aj.). Nejvíce se však věnoval škole. Studenti si ho vážili pro odborné znalosti i přátelský vztah. Řadu z nich také ovlivnil při výběru dalšího vysokoškolského studia. Doktor Lukáš byl společenský, měl noblesní vystupování, miloval klasickou hudbu a literaturu. Až do pozdního věku při šálku kávy či skleničce vína dokázal poutavě vyprávět o rodném městě a jeho obyvatelích.

Doktor Lukáš i jeho kolegové, jako byli např. Olga Kristová, Božena Lukšová, František Bouchal, Otakar Černý, Štěpán Rusňák, Oldřich Tillmann, František Voříšek, Oldřich Zezula i další, se věnovali nejen vzdělávání svých studentů, ale vedli je také ke kultivovanosti a zodpovědnosti. Svou autoritou přispěli k tomu, že kroměřížské gymnázium si v té době udržovalo pověst prestižní školy v širokém okolí. **PhDr. Zdeňka Malcherová**

Hanácké náměstí bude hostit sportovce na kolečkách

Máte rádi in-line bruslení? Provozujete tuhle zábavu na rekreační či dokonce vrcholové úrovni? Pak máte ideální možnost užít si druhý ročník Sportovního dne na kolečkách, který na pátek 6. května připravil Adrenalinsport klub Prostějov společně s městem Kroměříž.

Akce proběhne na novém, zrekonstruovaném Hanáckém náměstí, které bude uzavřené od 15 do 23 hodin. V 16 hodin odpoledne je sraz všech účastníků, následuje volné bruslení, registrace zájemců o start v závodech a obhlídka trasy. Samotné soutěže odstartují v 16.15 hodin podle kategorií.

Druhým ročníkem chceme navázat na závody v blízkých městech kde se INLINE závody konají. „Věříme, že přijede spousta in-linových závodníků z celé republiky. Na páteční den zveme všechny, kteří mají ke kolečkovým sportům kladný vztah. Závodit samozřejmě nikoho nenutíme, ale byli bychom moc rádi, kdyby lidi překonali zbytečný ostych a přišli si parádně zabruslit,“ uvádějí pořadatelé.

Foto: Jiří Soporský

O tento sport skutečně zájem je, zájemců o bruslení narůstá. „Očekáváme víc než sto závodníků a možná i větší počet rekreačních bruslařů. Doufáme, že vyjde počasí a u lidí vyhraje touha po zdravém pohybu nad pohodlností či zbytečnou stydlivostí,“ vyjadřují své naděje organizátoři sportovního odpoledne. Vyvrcholením druhého ročníku bude závod na 10 a 21 km, který se pojede už za umělého osvětlení.

Každému zájemci o účast doporučujeme vzít si s sebou povinnou ochrannou přilbu, chrániče na lokty i kolena, rukavice, občerstvení a dobrou náladu. Jako doprovodný program plánujeme zorbing, hudební doprovod, ohňostroj a další zajímavé ukázky.

Pro ty, kteří přijedou z větší dálky, máme potěšující novinku. V sobotu 7. května jsou pro ně připraveny in-line závody v Prostějově, kde se uskuteční první kolo 7. ročníků „Sportovního dne na kolečkách“.

„Připravili jsme pro vás výbornou in-linovou atmosféru s bohatým doprovodným programem a moderovanou DJ Kamilem ve spolupráci s Mikim,“ uzavírá pořadatel.

Jaroslav Koribský

Představujeme orientační běh v Kroměříži

Začátky orientačního běhu v Kroměříži v roce 1950 jsou úzce spjaty se začátky orientačního běhu v naší republice. Na prvním orientačním závodě pořádaném Sokolem Svit Gottwaldov na Bunči zvítězily hlídky lyžařsko-horolezeckého oddílu Sokol Kroměříž ve složení MUDr. Z. Jaroš, K. Zapletal a V. Kubíček v mužích a M. Charvátová, L. Rašťáková a L. Klimecká v ženách. I v dalších letech se členové našeho oddílu umísťovali na předních místech. V roce 1952 se uskutečnil z iniciativy lyžařsko-horolezeckého oddílu Sokol SKP Kroměříž první okresní přebor v orientačním závodě na Kleštěnci.

V letech 1957-1958 přešel orientační sport do odboru turistiky, kde pak představoval po řadu let hlavní činnost. V roce 1960 dochází k úpravě pravidel. Byly vypuštěny zkoušky na trati, snížen počet závodníků v hlídce na dva a začínají se používat vojenské mapy 1:50 000. V následujících letech se pak od hlídek upustilo úplně, závodili jednotlivci a přešlo se na mapy s měřítkem 1:25 000. Mapy se v té době půjčovaly z vojenské správy. V tomto směru nastal v roce 1966 zásadní zvrat a bylo možno předem si nechat vytisknout výseč vojenské mapy v dostatečném počtu a mapy zůstávaly pak závodníkům. V současné době se běhá převážně na mapách s měřítkem 1:10 000.

Do skupiny orientačních závodníků přicházejí noví mladší závodníci. Velkým přínosem byl příchod manželů Kautských do Kroměříže, kteří jako učitelé získávali na školách nové žáky a dorostence. V roce 1968 došlo k osamostatnění oddílu v rámci TJ Slavia Kroměříž jako oddílu orientačního běhu. Prvním předsedou oddílu se stal Rudolf Dynka. Po roce 1969 dochází k velkému rozmachu oddílu orientačního běhu. Od roku 1965 pořádá oddíl tradičně závod Pohár Haná-

kých Athén, který v následujících letech byl střídavě závodem mistrovství republiky, mezinárodním třídenním závodem, závodem štafet, závodem celostátního žebříčku, žebříčku Moravy a dospěl v loňském roce do 46. ročníku svého trvání. Největšího počtu závodníků dosáhl závod PHA v roce 1976, kdy bylo přihlášeno na závod celostátního žebříčku 1270 závodníků.

Na konci roku 1991 došlo k ustavení samostatného Klubu orientačního běhu Směr Kroměříž a to trvá do současnosti. Klub orientačního běhu Směr je organizován v ČSTV.

Samostatnou kapitolou v historii orientačního běhu jsou mapy. Nejprve v začátcích se závodilo podle vojenských map. V roce 1968 vydala Mezinárodní federace orientačních sportů IOF mapový klíč na mapy pro orientační běh. Mapy se začaly zpřesňovat a v roce 1970 vydává náš oddíl svou první zpřesněnou mapu pro závod Pohár Hanáckých Athén v okolí Bunče a Roštína. V následujících letech pak vydával oddíl každoročně nejméně jednu mapu, na čemž se ze začátku podíleli Ing. Z. Úlehla a Ing. B. Dvorský. Po odchodu Ing. Úlehy do České Lípy stává se hlavním kartografem oddílu Ing. Dvorský. V současné době máme nového mapáře Vítězslava Pěčka ml. Oddíl má zpracováno cca

Účastníci prvních závodů v orientačním běhu v 60. letech.

Členové oddílu v 80. letech.

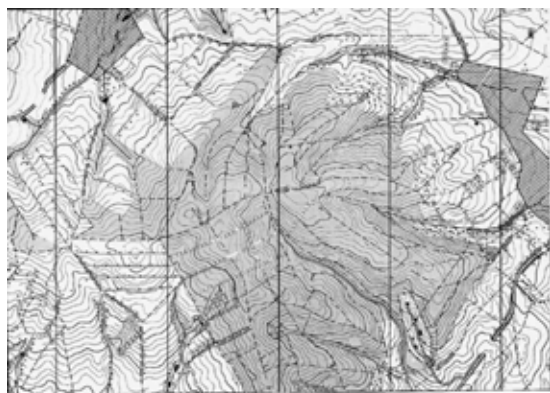
70 map, tvůrcem většiny je Ing. Dvorský. Mapy se po zpřesnění v terénu kreslily ručně na fólie, z nichž se pak fotografickou cestou připravily tiskové podklady. S rozvojem techniky se od roku 1995 přešlo na kreslení pomocí počítače.

Díky technice došlo k převratnému zjednodušení přípravy a vyhodnocování závodů. Původně na kontrolách byli rozhodčí, kteří průchod značili do průkazek. Později bylo na kontrolním stanovišti upevněno razítko, kterým si značili závodníci sami průchod do průkazek. Koncem šedesátých let dorazily k nám kleště s hroty, které do průkazky vyrazily řadu vpichů ve tvaru písmen a počítačská komise je musela pak zkontrolovat. Od roku 2000 nastupují elektronické čipy, které umožní okamžité vyhodnocení průchodů kontrolními stanovišti, mezičasu i celkový výsledek. U velkých závodů je průchod cílem stanoven fotobuňkou.

Během 60 let trvání orientačního sportu v Kroměříži se do povědomí zapsaly zejména výsledky družstva mužů v kategorii MB, kteří v roce 1956 vyhráli přebor ČSR ve složení MUDr. Z. Jaroš, K. Zapletal a A. Urbanec. Soňa Kaučková vyhrála žebříček jednotlivců v roce 1965 v kat. ŽB a v roce 1967 v kat. ŽC. Radek Kaučký v roce 1965 vyhrál žebříček jednotlivců v kat. MB. Emílie Polachová vyhrála v roce 1969 Federální žebříček v kat. ŽC. Zdeňka Strnadlová vyhrála v roce 1974

Čs. pohár v kat. D 19, v roce 1975 M ČSSR v kat. D 19, přebor ČSR v kat. D 19 a celostátní žebříček v kat. D 19. V roce 1977 vyhrála noční M ČSSR v kat. D 21 a noční přebor ČSR v kat. D 21. V první polovině 80. let byla členkou reprezentačního družstva ČSSR. Kromě v té době úspěšného družstva dorostu, které bojovalo v první lize pod vedením Zdeňka Úlehly, byl úspěšný i Jiří Janás, který v roce 1980 vyhrál noční přebor ČSR v kat. M 17.

Je nutno ještě říci, že závodníci jsou rozděleni na muže a ženy do věkových kategorií, žáci a dorost po dvou letech, dospělí po pěti letech. U orientačního běhu je věková hranice neomezena, orientační tratě mohou zvládnout volnou chůzí i devadesátiletí.

Mapa stejného prostoru z roku 1967 a z roku 2009. Foto: archiv oddílu

Orientační sporty se dělí mimo orientačního běhu na lyžařský OB, a MTBO (závod na kole). V poslední době ještě přibyl tzv. Trail-O, což je disciplína, která umožňuje orientační sport i tělesně postiženým. Spočívá ve správném určení kontrolního bodu z mapy v terénu, kde se nalézá více kontrolních lampiónů.

Ing. Boris Dvorský

Ocenění mladých sportovců

Mladé sportovce a zasloužilé trenéry z kroměřížských sportovních klubů a organizací ocenilo město Kroměříž 20. dubna v obřadní síni radnice. Starostka města Daniela Hebnarová, radní Jarmila Číhalová a vedoucí odboru školství, kultury a státní památkové péče Jiří Pánek vyjádřili radost nad úspěšnou reprezentací mladých sportovců

jak v České republice, tak v zahraničí. „Je to pro nás čest, že se tu s vámi můžeme setkat,“ řekl Jiří Pánek.

V kategorii mladý sportovec získala ocenění Eliška Kubáčková z kuželkářského klubu, Lenka Pavlíčková a Pavel Mozga z Tělocvičné jednoty Sokol Kroměříž. Mládežnickým sportovním kolektivem se stalo minibasketbalové družstvo starších žáků TJ Slavia Kroměříž, družstvo mladších žáků hokejového klubu a tým dorostenek z kuželkářského klubu. Nejlepším trenérem byl vyhlášen Pavel Duda z TJ Sokol Kroměříž. Za dlouholetou práci ve prospěch tělovýchovy a sportu za loňský rok byla oceněna Yveta Bartošková ze Základní školy Oskol Kroměříž.

-kam-

KROMĚŘÍŽSKÝ ZPRAVODAJ - kulturně - společenský měsíčník. Ročník 8/2011.

Vydává město Kroměříž. **Šéfredaktor** Mgr. Miroslav Karásek. **Redakční rada:** MUDr. Jarmila Číhalová, Mgr. Pavel Zrna, Mgr. Miroslav Karásek. **Adresa redakce:** Kroměřížský zpravodaj, Městský úřad, Odbor školství, kultury a státní památkové péče, Husovo náměstí 534, 767 01 Kroměříž. Tel.: 573 321 210, fax: 573 321 341, e-mail: zpravodaj@mesto-kromeriz.cz.

Grafické zpracování a příprava pro tisk: František Valer. Tisk: KATOS CZ, s.r.o., Kojetín.

Vychází 2. května 2011 nákladem 2 800 kusů. Cena 5 Kč. <http://www.mesto-kromeriz.cz/kz.asp>

Redakce nezabývá předplatné ani zaslání poštou. Uzávěrka příštího vydání je 24. května 2011, vyjde

6. června 2011. Přetiskování článků je povoleno jen se souhlasem vydavatele. Nevyžádané rukopisy nevracíme.

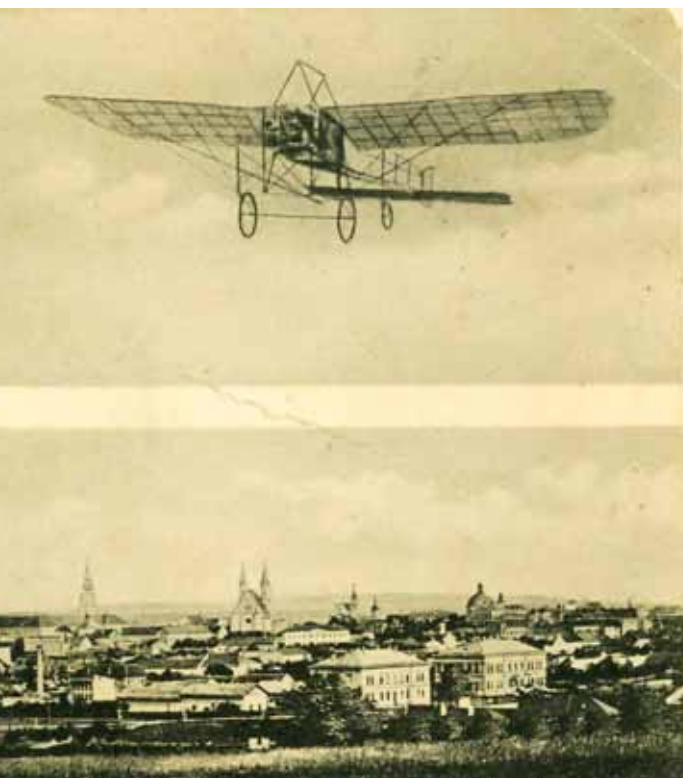
Povolení Ministerstva kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14888.

Velké náměstí 8. dubna v 6 hodin ráno. Vítr žene černý dým z Chropyně dál do krajiny.
Pohled z ochozu zámecké věže v 9 hodin ráno.

Foto: M. Kará-

Připomínka 100 let létání v Kroměříži.
Pohlednice ze soukromé sbírky Jiřího Chrásteckého.

